

A V T A L

mil

Luftfartsverket planerar att bygga en tredje bana på Stockholm-Arlanda flygplats. Långsiktigt planerar verket också för en fortsatt utveckling av flygplatsen med ytterligare rullbanor om behov därav uppstår.

Luftfartsverket och Sigtuna kommun kommer i den fortlöpande planeringen av flygplatsområdet att gemensamt utarbeta fördjupade översiktsplaner för detta område. Sådant översiktsplanarbete skall kunna bilda underlag för kommunens ställningstagande enligt § 1 nedan, men ej ersätta detta.

Sigtuna kommun, kommunfullmäktige, beslutade den 13 maj 1991, § 71, Dnr Ka 059-537-91, om yttrande över luftfartsverkets ansökan enligt lagen (1987:12) om hushållning med naturresurser m m (NRL) om utbyggnad av en tredje rullbana på Stockholm-Arlanda flygplats.

På begäran av miljödepartementet har Sigtuna kommun i beslut den 13 juni 1991 bl a förtydligat det i förenämnda beslut såsom 2, betecknade villkoret avseende det s k kommunala vetot.

Med anledning härav har mellan luftfartsverket och Sigtuna kommun träffats följande avtal.

§ 1

För det fall att kommunen saknar lagfäst möjlighet, eller inte bereds tillfälle, att genom vetorätt förhindra att flygplatsen byggs ut med ytterligare rullbanor, förbinder sig luftfartsverket att inte genomföra en sådan utbyggnad utan att kommunfullmäktige har medgivit utbyggnaden.

§ 2

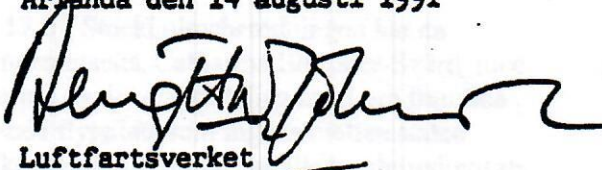
Luftfartsverket ansvarar för att detta avtal blir bindande också för en ny huvudman för flygplatsverksamheten på Stockholm-Arlanda flygplats om en överlåtelse av verksamheten sker.

 Detta avtal har upprättats i två likalydande exemplar av vilka parterna tagit var sitt.

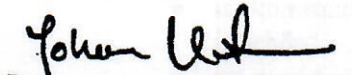
Märsta den 14 augusti 1991

Arlanda den 14 augusti 1991

 Sigtuna kommun

 Luftfartsverket

VIDMERAS

 Johan KARLSSON
 ABAB ARLANDA

Stockholmsberedningen

N 2001:02

Sekreterare

Marianne Möller

Telefon 08-405 23 58

Mobil 070-209 27 13

Telefax 08-405 35 78

E-post: marianne.moller@industry.ministry.se

Till

Regeringen

Näringsdepartementet

Redovisning av uppdrag

att finna en god hantering av det civilrättsliga avtal om framtida utbyggnad av Stockholm-Arlanda flygplats som ingåtts mellan staten och Sigtuna kommun

Ett civilrättsligt avtal finns upprättat 1991 mellan Sigtuna kommun och staten (Luftfartsverket) med avsikt att reglera Sigtuna kommuns inflytande på framtida utbyggnad av rullbanor på Arlanda flygplats. (Se Avtal från den 14 augusti 1991, Miljödepartementet Dnr M90/3590/7)

Flygtrafiken via Arlanda beräknas, enligt Luftfartsverkets prognoser och med anledning av den förväntade regionförstoringen, öka (händelserna i september förväntas endast att fördröja ökningen). Befintliga banor (inklusive den 3:e banan som snart kommer att öppnas) bedöms i framtiden inte räcka till utan fler banor behövs sannolikt. Luftfartsverket förbereder planering för att kunna möjliggöra ytterligare flygplatskapacitet på Arlanda. Det kräver att Sigtuna kommun och Luftfartsverket är eniga om hur hanteringen ska ske.

Enligt tilläggsdirektiv N2001:17 till Stockholmsberedningen har en förhandlingsman från beredningen utsetts, Catharina Elmsäter-Svärd, med uppdrag att finna en god hantering av det civilrättsliga avtal om framtida utbyggnad av Stockholm-Arlanda flygplats som ingåtts mellan staten (Luftfartsverket) och Sigtuna kommun. Uppdraget skulle ha slutredovisats den 1 juni 2001 men delredovisades då. Där konstaterades det att processen tog längre tid än vad som antagits i direktivet. Näringsminister Björn Rosengren godkände att uppdraget förlängdes och att en god hantering innebar för förhandlingsmannen

- att kommunicera avtalet med respektive parter och klargöra avtalets innebörd
- att senast under november 2001 vara överens med Sigtuna kommun och Luftfartsverket om avtalets innebörd och om förväntningar och krav.

Avtalet

Förhandlingsmannen har låtit en utomstående advokatbyrå granska avtalet och dess innebörd. Deras slutsats är att Luftfartsverkets möjlighet att säga upp eller påverka innehållet i avtalet är begränsade. Denna slutsats grundas på att avtalets karaktär och funktion torde medföra att det skall anses gälla för all framtid och att det därmed inte kan sägas upp, samt att avtalets klara utformning inte lämnar något nämnvärt utrymme att göra undantag från avtalet med hänvisning till ett riksintresse, eftersom denna möjlighet saknades i den lagstiftning i anslutning till vilken avtalet utformats. Inte heller föreligger några omständigheter efter avtalets tillkomst som skulle kunna göra avtalsinnehållet oskäligt och därmed föremål för jämkning. Med advokatbyråns yttrande ser inte heller förhandlingsmannen något annat än att avtalet är giltigt.

Avtalet har tolkats av båda parter att det i praktisk tillämpning kan användas på samma sätt som Naturresurslagen. Enligt avtalet förbinder sig Luftfartsverket att inte genomföra en utbyggnad av ytterligare rullbanor utan att kommunfullmäktige medgivit utbyggnaden. Detta avtal innebär också att kommunen har möjlighet att ställa villkor för ett sådant medgivande. Naturresurslagens möjlighet till vetorätt för kommuner vad avser flygplatser är numera borttagen.

Uppdraget

Uppdraget är att finna en god hantering av avtalet. Förhandlaren har för fullgörandet av uppdraget vid ett antal tillfällen träffat parterna, Sigtuna kommun representerat av Peter Kockum (m) kommunstyrelsens ordförande, Olof Carlson (fp) kommunstyrelsens vice ordförande och Per Lundström (s) samt Luftfartsverket representerat av Lars Rekke generaldirektör och Kerstin Lindberg-Göransson chef Stockholm-Arlanda. En strävan från förhandlaren sida har därvid varit att söka få parterna att komma överens om hur avtalet fortsättningsvis skall hanteras inför kommande beslut vad beträffar utökning av Stockholm-Arlandas bankapacitet.

Parterna har vid dessa kontakter kommit fram till följande.

1. Parterna har båda förklarat att avtalet kommer att följas .
2. Sigtuna kommun har förklarat att det faktum att Luftfartsverket fortsätter arbetet med att ta fram planeringsunderlag för ytterligare bankapacitet på Stockholm-Arlanda inte strider mot avtalet eller dess syfte.
3. Dialogen mellan Sigtuna kommun och Luftfartsverket skall intensifieras i fråga om utvecklingen på Stockholm-Arlanda flygplats. Luftfartsverket kommer att intensifiera informationen till allmänheten om flygplatsutvecklingen.
4. Sigtuna kommun och Luftfartsverket kommer att gemensamt precisera och identifiera hur den fortsatta processen i planeringen kommer att ske. Ingen av parterna kommer att ta för rullbanefrågans fortsatta hantering avgörande steg i planeringshänseende, utan att

den andra parten blivit informerad och överläggningar ägt rum, såvida detta inte hindras av lagstiftning eller andra regelsystem eller av god affärssed.

Därutöver har Sigtuna kommun anmält att även andra infrastrukturfrågor som inte Luftfartsverket kan besluta om kan komma att aktualiseras i den kommande processen. Kommunen förutsätter därför att staten i samråd med kommunen organiserar lämplig effektiv hantering utifrån ett helhetsperspektiv.

Konstateras att parterna är överens med förhandlingsmannen om detta sätt att redovisa uppdraget.

Förhandlingsmannens förslag till fortsatt hantering

Mot bakgrund av de ovan angivna punkterna anser förhandlingsmannen att det finns goda förutsättningar för parterna att gemensamt finna en god hantering av det föreliggande avtalet. Detta innebär bland annat

att Luftfartsverket kan fortsätta sitt arbete med att ta fram planeringsunderlag för beslut om ytterligare bankapacitet på Stockholm-Arlanda flygplats med utgångspunkt från gjorda och kommande trafikprognoser

att en nära och öppen dialog mellan parterna skall äga rum i den fortsatta planeringsprocessen och att inga avgörande steg skall tas utan information mellan parterna

Det bör vara en strävan att underlätta kontakter mellan kommunen och staten. Förhandlingsmannen anser att möjligheterna för ett tillmötesgående av Sigtuna kommuns önskemål rörande infrastrukturfrågor bör undersökas.

Skulle det visa sig att det uppstår oenighet mellan parterna bör regeringen utse en särskild förhandlingsman med uppgiften att söka ena parterna.

Uppdraget enligt direktivet har härmed slutförts.

Catharina Elmsäter-Svärd
Förhandlingsman

Marianne Möller
Förhandlingssekreterare